

Tijdig praten over het levenseinde

In de regio wordt aan alle huisartsen gevraagd om een brief te sturen naar patiënten die 75 jaar of ouder zijn. U hoeft niet op deze brief te wachten, maar u kunt ook zelf het gesprek met uw huisarts aangaan.

Praten over de wensen rondom het levenseinde is niet makkelijk, maar wel belangrijk! Alet Veldhuis, Ethicus: "Er komt meer en meer behoefte om na te denken over de wensen rondom het levenseinde, maar in de praktijk blijft het een beladen onderwerp om over te praten. Het is vaak lastig om voor jezelf te bedenken wat je nou écht wilt en wat er mogelijk is. Als ethicus vraag en luister ik naar wat een persoon wil. Vaak verwijs ik dan door naar de huisarts. Hij kan je ondersteunen met je persoonlijke vragen en je adviseren ook op medisch gebied." Met het project 'Tijdig praten over je levenseinde' wil Goedleven bewustwording creëren over het belang van dit thema. Dit is onder andere gedaan door een pilot uit te zetten waarin aan 75-plus patiënten een brief werd gestuurd door de huisartsen J. Peek en J. Bosman. Meneer en mevrouw Ter Steeg kregen ook zo'n brief en zijn het gesprek aangegaan.

Mevrouw Ter Steeg: "Praten kan nooit kwaad en het is tenslotte een belangrijk onderwerp. Voor we de brief kregen hadden we er al over nagedacht, maar de brief heeft het proces om het gesprek erover aan te gaan versneld."

Tijdens het gesprek was er voldoende ruimte voor de vragen die ze hadden. Hoe zit het als er gebeld wordt naar de huisartsenpost, omdat er benauwdheidsklachten zijn. Komen ze dan nog wel als er is aangegeven niet gereanimeerd te willen worden? En als ik nou anders denk over een bepaalde keus die ik eerder gemaakt heb, kan dat dan op elk moment gewijzigd worden? Op beide is het antwoord ja, de ambulance komt en ook kun je ten alle tijde je keus veranderen.

Mevrouw Ter Steeg: "Door het gesprek kregen we een duidelijker beeld van wat de mogelijkheden zijn en wat er allemaal kan. Er werd goed geluisterd en gekeken naar wat er bij ons past. Sommige vragen vonden wij zelf moeilijk te beantwoorden en zo hebben wij samen met huisarts J. Peek beslist wat er bij ons past."

Meneer Ter Steeg: "Het hangt soms ook van de situatie af wat je kiest. Als je de mogelijkheid hebt om je wensen aan te geven rondom je levenseinde, dan moet je dat ook doen! Als je de wens hebt om thuis te sterven, dan is het belangrijk om dat vast te leggen. Je hebt natuurlijk niet altijd een keus. Maar als het vastligt, kan er mogelijk voor gezorgd worden dat het gaat zoals jij het wil."

Mevrouw Ter Steeg: "Eerst hadden wij het alleen met elkaar besproken, maar nu ook met onze kinderen. Zodat ze weten wat onze wensen zijn."

Alet Veldhuis: "Wat je wilt voorkomen is dat er een crisissituatie ontstaat, waarin er heel snel beslist moet worden wat iemand wil. Zo'n situatie zorgt er vaak

voor dat er niet voldoende tijd is om er goed over na te denken." Marijn Vermet, geestelijk verzorgende en predikant van de doopsgezinde gemeente Aardenburg: "Als je niet zelf aan hebt gegeven hoe je het graag zou willen, dan moeten anderen dit voor jou gaan doen op het moment dat je zelf niet meer in staat bent om het aan te geven. Daarom is het belangrijk dat je het aangeeft en familieleden dat weten. Niet alleen voor jezelf, maar ook voor je omgeving. Het is moeilijk om een keus te maken voor een ander. Voor families is het achteraf vaak lastig als iemand overleden is en er keuzes gemaakt moesten worden, want was dit wel wat diegene wilde? Het is niet alleen voor de persoon zelf heel belangrijk, maar ook zeker voor de omgeving."

Marijn Vermet: "Vaak zijn mensen geneigd om te denken dat je het einde bespoedigt door het bespreekbaar maken van de wensen rondom het levenseinde. Maar het leven houdt niet op door het laten vastleggen van deze wensen."

Alet Veldhuis: "Juist door er over na te denken, te beschrijven en het er daadwerkelijk over te hebben creëer je rust. Als een situatie van een naaste opeens verslechtert hoeft het gesprek niet meer plaats te vinden. Er hoeven geen overhaaste beslissingen genomen te worden bij het tijdig aangeven van de wensen. Dat is zowel voor de omgeving als de persoon in kwestie het beste."

